

R. ESERCITO

ITALIANO

X (XVIII)

Duova serie, anno I°.

ANNUARIO

della

Scuola reale sup. dello Stato

(Scuola e Istituto tecnico, sezione fisico-matematica)

di

Idria.

□ □ □

Publicato dalla Direzione
alla fine dell'anno scolastico
1918 — 1919.

KR. ITALIJANSKA VOJSKA

X (XVIII)

Dova serija, I. leto.

IZVESTJE

državne višje realke v Idriji

za šolsko leto

..... 1918 — 1919

□ □ □

Izdalo ravnateljstvo.

□ □ □ □ □
□ □

V Idriji 1919.

Tiskarna Hinko Sax v Idriji.

Ermenegildo

R. Esercito Italiano

X (XVIII)

Nuova serie, anno I°.

Annuario

della

Scuola reale sup. dello Stato

(Scuola e Istituto tecnico, sezione fisico-matematica)

di

Idria.

Pubblicato

dalla Direzione alla fine dell'anno scolastico

1918 — 1919

Idria

Tipografia di Enrico Sax

1919

N 915/1960

Breve storia dell' Istituto

dalla sua fondazione fino alla occupazione italiana.
1901 — 16 nov. 1919.

La popolazione di Idria vagheggiò per anni e anni l'istituzione di una scuola media. Per mezzo dei suoi rappresentanti comunali, dietali e parlamentari avanzò ripetute volte la domanda al governo centrale di Vienna per ottenere una scuola media reale. Ma invano: l'Austria restò insensibile alle sue domande, fedele alla sua consuetudine di tenere le popolazioni soggette in uno stato di cultura primitiva, anzichè risvegliarle ad una vita di pensiero più intenso. E poichè nulla valse alla popolazione di Idria a ottenere il suo nobile intento, essa pensò ad aiutarsi da sè.

Infatti, nella seduta del 18 agosto 1900 la rappresentanza comunale deliberò d'istituire a proprie spese una scuola media reale, e nel settembre del 1901 venne aperta la 1ª classe sotto la saggia ed autorevole guida del suo primo direttore Carlo Pirc.

Aperta la scuola, si pensò subito alla costruzione di un edificio ad essa adatto, e poco dopo l'architetto C. Holinski costruì un mirabile edificio, che è di vero decoro alla città. La spesa raggiunse la somma di mezzo milione di corone.

L'anno scolastico 1907/08 fu tra le date più memorabili nella cronaca dell'Istituto. In quell'anno vi si tenne la prima sessione dell'esame di maturità (licenza).

Gli abitanti di Idria ebbero in questa guisa appagato il loro legittimo desiderio di poter offrire ai loro figliuoli un' educazione superiore, avviandoli allo studio delle varie discipline tecniche. Ma siccome le spese necessarie divennero di giorno in giorno più insopportabili, la rappresentanza comunale decise di consegnare l' Istituto nelle mani dello Stato. Infatti, il governo centrale riconobbe il giusto diritto dei cittadini di Idria, e nell' anno scolastico 1909/10 l' Istituto venne statizzato.

Cominciando dal giorno della sua fondazione, l' Istituto, coadiuvato costantemente dalla solerte e affettuosa gara dei suoi direttori e professori, rimase sempre all' altezza del suo compito, sì da portare il vanto su tutte le altre scuole medie della regione.

Anche l' Italia, coerente sempre alla sua antica saggezza, mostrò sin dalle prime ore della sua occupazione militare il più vivo interessamento per questo Istituto.

I. Corpo insegnante

alla fine dell' anno scolastico 1918/19.

1. **Dott. prof. Antonio De Micheli**, dirigente provvisorio dal 27 aprile 1919. (Decreto No. 074201 del 27 aprile 1919, R. Governat. della Venezia Giulia, Ufficio affari civili, sezione VII. B.)
2. **Giorgio Kuželicki**, professore, custode della collezione di disegni e gessi, capoclasse della V; insegnò disegno elementare in tutte le sette classi e geometria descrittiva nella II e nella V; ore settimanali 24. Dal 15 maggio sino alla fine dell' anno scolastico fu in permesso.
3. **Roberto Kenda**, professore, custode della collezione geografico-storica, insegnò dal 3 giugno in poi storia nella III, geografia e storia nella V, VI e VII; ore settimanali 16.
4. **Dott. Andrea Snoj**, professore, catechista, capoclasse della VI; insegnò religione in tutte le sette classi, storia nella II e stenografia slovena nel I Corso; ore settimanali 20.
5. **Carlo Lapajne**, supplente, capoclasse della VII; insegnò francese nella III, IV, V, VI e VII, tedesco in tutte le sette classi; ore settimanali 21.
6. **Lodovico Mlakar**, supplente, custode della biblioteca dei professori, capoclasse della V; insegnò sloveno nella II, III, IV, V, VI e VII, storia nella I; ore settimanali 26.
7. **Francesco Novak**, supplente, custode del gabinetto di fisica, capoclasse della IV; insegnò matematica nella II, IV e V, fisica nella III, IV, VI e VII, chimica nella IV, V e VI; ore settimanali 28.
8. **Vladimiro Lapajne**, supplente, capoclasse della III; insegnò matematica nella I, III, VI e VII, geometria descrittiva nella IV, V, VI e VII, geografia nella III; ore settimanali 28.
9. **Vincenzo Zaletel**, maestro di ginnastica, capoclasse della I; insegnò sloveno nella I, storia naturale nella I e II, geografia nella I, calligrafia nella I e ginnastica in tutte le sette classi; ore settimanali 20.

10. **Francesco Kos**, supplente, custode del gabinetto di storia naturale; insegnò dal 13 giugno in poi storia naturale nella I, II, V, VI e VII; ore settimanali 13.
11. **Vittorio Dežela**, assistente, capoclasse della II, insegnò dal 15 maggio in poi disegno elementare in tutte le sette classi e disegno geometrico nella II e III; ore settimanali 23.
12. **Giovanni Pogačnik**, organista della miniera; insegnò il canto; ore settimanali 4.

Inservienti:

Inservienti ausiliari: **Valentino Albrecht** e **Francesco Božič** (in permesso) e **Giovanna Albrecht**.

II. Piano delle lezioni

seguito durante l'anno scolastico 1918 — 1919.

Materie	Numero delle ore settimanali nelle classi							Somma
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	
Religione	2	2	2	2	2	2	2	14
Lingua slovena . .	4	4	3	3	3	4	5	26
Lingua francese . .	—	—	3	3	3	2	3	14
Lingua tedesca . .	1	1	1	1	1	1	1	7
Geografia	2	2	2	2	1	1	3	10
Storia	2	2	2	2	3	2		13
Matematica	3	3	3	4	4	4	5	26
Storia naturale . .	2	3	—	—	2	3	3	13
Chimica	—	—	—	2	2	2	—	6
Fisica	—	—	3	2	—	4	4	13
Geometria	—	2	2	3	3	3	2	15
Disegno elementare .	4	4	2	3	2	2	2	19
Calligrafia	1	—	—	—	—	—	—	1
Ginnastica	2	2	2	2	2	2	1	13
Somma . .	23	25	25	29	28	32	31	193

Per mancanza di forze insegnanti non fu possibile introdurre quest'anno la lingua italiana come materia obbligatoria.

III. Elenco dei libri di testo

adoperati nell'insegnamento nell'anno scolastico 1918/19.

(Decreto del Consiglio scol. prov. No. 3511 del 16 maggio 1918).

Religione:

I.-II. classe: Veliki katekizem.

III. „ Stroj, Liturgika; Karlin, Stara zaveza.

IV. „ Karlin, Nova zaveza.

- V. classe: *Kržič*, Zgodovina sv. katoliške cerkve.
 VI. „ *Svetina*, Katol. verouk za realce.
 VII. „ *Pečjak*, Katol. verouk, parte III.

Lingua slovena:

- Janežič-Sket*, Grammatica slovena, 10 edizione.
 V. classe: *Erjavec*, Hudo brezdno. — *Detela*, Pegam in Lambergar. — *Finžgar*, Študent naj bo. — *Jurčič*, Lepa Vida.
 VI. „ *Aleksandrov*, Pesmi in romance. — *Levstik*, Potovanje iz Litije do Čateža. — *Detela*, Učenjak.
 VII. „ *Prešeren*, Poezije. (Po izbiri.) — *Mencinger*, Abaddon. — *Meško*, Ob tihih večerih.

Lingua francese:

- III. classe: *Juvančič*, Grammatica, parte I.
 IV. „ *Juvančič*, Grammatica, parte II.
 V.—VI. „ *Weitzenböck*, Lehrbuh II. A. B.
 VII. „ *Duschinsky*, Übungsbuch. — Choix de lectures.

Lingua tedesca:

- I.—II. classe: *Končnik-Fon*, Deutsches Lesebuch I.
 III.—IV. „ *Končnik-Fon*, Deutsches Lesebuch II.
 IV.—VII. „ *Tumlriz*, Deutsche Sprachlehre für Mittelschulen, 6 edizione.
 V. „ *Kummer-Stejskal*, Deutsches Lesebuch f. R. V., 7 edizione.
 VI. „ *Kummer-Stejskal*, Deutsches Lesebuch f. R. VI., 6 edizione.
 VII. „ *Kummer-Stejskal*, Deutsches Lesebuch f. R. VII., 6 edizione.
 V.—VII. „ *Kummer-Stejskal*, Leitfaden der Literaturgeschichte, 10 edizione.
 V. „ *Lessing*, Minna von Barnhelm. — Grillparzer, Die Ahnfrau. — Fischer, Frauendienst.
 VI. „ *Lessing*, Emilia Gallotti. — Schiller, Wilhelm Tell; Wallenstein.
 VII. „ *Goethe*, Egmond; Hermann und Dorothea. — Grillparzer, König Ottokars Glück und Ende. — Schiller, Die Jungfrau von Orleans.

Geografia:

- I.—VII. classe: *Richter-Müllner*, Atlante.
 I. „ *Pajk*, Zemljepis I.
 II.—III. „ *Bežek*, Zemljepis.

- IV. classe: *Orožen, Domovinoznanstvo.*
- V. „ *Müllner, Erdkunde IV.*
- VI. „ *Müllner, Erdkunde V.*
- VII. „ *Marek-Mayer-Eperjesy, Vaterlandskunde.*

Storia:

- I.—IV. classe: *Putzger, Atlante.*
- I. „ *Mayer-Kaspret, Stari vek.*
- II. „ *Mayer-Kaspret, Srednji vek; Novi vek.*
- III. „ *Mayer-Kaspret, Novi vek.*
- IV. „ *Rebhann, Lehrbuch für Realschulen I.*
- V. „ *Rebhann, Lehrbuch für Realschulen II.*
- VI.—VII. „ *Rebhann, Lehrbuch für Realschulen III.*

Matematica:

- I.—III. classe: *Matek-Peterlin, Aritmetika.*
- IV.—VII. „ *Matek-Zupančič, Aritmetika; Geometrija.*
- V.—VII. „ *Jellinek, Logarithmische Tabellen.*

Storia naturale:

- I.—II. classe: *Macher, Živalstvo; Rastlinstvo.*
- V. „ *Macher, Botanika.*
- VI. „ *Poljanec, Živalstvo.*
- VII. „ *Hochstetter-Bisching, Mineralogie und Geologie.*

Fisica:

- III.—IV. classe: *Senekovič, Fizika, 3 edizione.*
- VI.—VII. „ *Reisner, Fizika za visje razrede.*

Chimica:

- IV. classe: *Baebler, Kemija in mineralogija.*
- V. „ *Rippel, Chemie für Oberrealschulen I.*
- VI. „ *Rippel, Chemie für Oberrealschulen II.*

Geometria:

- I.—III. classe: *Mazi, Geometrijski nazorni nauk I., II., III.*
- IV.—VII. „ *Barchanek-Ludwig, Darstellende Geometrie und Raumlehre.*
- V. „ *Heller, Aufgaben I.*
- VI.—VII. „ *Heller, Aufgaben II.*

IV. Aumento delle collezioni scientifiche.

1. Biblioteca dei professori.

a) Doni.

Dall' *Unione generale insegnanti italiani*: Collezione completa della serie „Aspetti e problemi della guerra“ ed altri opuscoli patriottici, insieme 50 fascicoli; Francesco Paoloni, I Sudcumizzati del Socialismo; Avancino Avancini, da nuova Italia; G. Crozoni, Prontuario per biblioteche di studenti di scuole medie; Prof. Giuseppe Richieri, La guerra mondiale; Franc. Ruffini, Vittorio Emanuele II; Livio Marchetti, Nuova storia del Risorgimento italiano.

Dal *Segretariato Generale per gli affari civili*, Albo, La scuola e la guerra, Alfieri & Lacroix, Milano.

Dal dott. A. De Micheli: Bruno Astori e Pirro Rost, Il Re alla guerra; A. Basletta, Vittorio Emanuele III; E. C. Branchi, Mare; L. Giannitrapani, Le terre redente; D. Giannitrapani, Manuale atlante di geografia; Cosimo Bertacchi, Italia del suo ferro cinta sulle Alpi e sul mare; Luisa Bolognesi, Alba, bozzetti dal vero; E. Bottini-Massa, La nostra nazione, 3 fascicoli.

b) Acquisti.

V. Bandelj, Gramm. italiana per gli Sloveni, Siena, 1918, 2 esemplari; Dr. Valjavec, Dizionario italiano-sloveno, Gorizia, 2 esemplari; Iskravec, Vocabolario tascabile sloveno-italiano, Gorizia, 2 esemplari; Ivan Posavski, Discorsi sloveno-italiani e Dizionario pratico, Idria, 2 esemplari; G. Sablich, l'Interprete sloveno, Valardi, Milano, 2 esemplari; Reina Giuseppe, Noi che tignemmo il mondo di sanguigno, Ausonia, Roma; E. C. Branchi, Mare, Cappelli, Rocca S. Casciano; Lucio Bologna, Fato italico, Cappelli, Rocca S. Casciano; Maria Gianni, Alto tradimento, Cappelli, A. Ferraresi, Primavera d' Italia, Paravia, Milano; F. L. Mannucci, Giuseppe Mazzini, Roma; Gius. Stefani, L' Austria degli Absburgo, Cappelli, Trieste; Mario Puccini, Davanti a Trieste, Sonzogno, Milano; Lupo della Montagna, Il Trentino, la Venezia Giulia e la Dalmazia nel Risorgimento italiano, Milano, 1914; N. Feliciani — F. Filippini, La guerra mondiale, Cappelli, Trieste; Gemma Molino, Martiri del Risorgimento italiano, Paravia, Milano; Silvio Benco, Gli ultimi anni della dominazione austriaca a Trieste, Roma, 1919, parte terza: La Liberazione; Luigi Medici del Vassello, Per l' Italia! Laterza, Bari, 1916.

2. Biblioteca degli scolari.

a) Doni.

Dallo scolaro Giovanni Izlačar della VII. classe: Dr. Branko Drechsler, Stanko Vraz, studio.

b) Acquisti.

Dr. Nikola Andrič, Ženske pesmi.

3. Gabinetto di geografia e storia.

No. 214 d' inventario.

4. Gabinetto di fisica.

Acquisto.

6 chilogrammi di mercurio.

No. 568 d' inventario.

5. Gabinetto di storia naturale.

Invariato.

6. Gabinetto di chimica.

Invariato.

7. Gabinetto di disegno.

No. 142 d' inventario.

Durante il periodo di guerra l' Istituto venne adibito per alloggiamenti delle truppe austro-ungariche. Le lezioni si tennero nelle case private. In conseguenza al continuo trasporto degli oggetti didattici, molte cose andarono smarrite, altre guastate. Manca quindi un inventario generale e particolareggiato delle singole sezioni, che verrà compilato durante le vacanze scolastiche.

La Direzione porge a tutti i generosi donatori i più vivi e cordiali ringraziamenti.

V. Sovvenzioni e sussidi.

La „Società sussidiatrice per gli scolari della scuola Reale Sup. di Idria“ („Podporno društvo za dijake na realki v Idriji“) venne istituita allo scopo di offrire libri, calzature, vestimenta, sovvenzioni e sussidi agli scolari più poveri che frequentano la locale Scuola Reale. Il suo patrimonio ascese al 31 dicembre del 1918 a Lire 6'741.

Nell' anno scolastico in corso la sua direzione riuscì così eletta: presidente, *l' ex direttore Baldassare Baebler*; vice-presidente *Carlo Lapaine*; segretario, *dott. Andrea Snoj*; sostituti, *dott. Milan Papež* e *dott. Branko Žižek*; revisori *Francesco Novak* e *Francesco Šinkovec*.

Ogni membro della società può essere *socio benemerito* se elargisce la somma di Lire 40, *socio* quando paga 4 Lire e *donatore* quando offre un qualsiasi dono. Furono soci benemeriti nell' anno scolastico in corso: l' Ufficio approvvigionamenti

degli impiegati dello Stato in Idria (con 115:51 corone); la Cooperativa di credito di Idria (con 200 Lire) e il Commissariato civile di Longatico (con 700 Lire, 23/VI 1919.)

La Società porge a tutti i generosi oblatori i più sentiti ringraziamenti e si raccomanda anche in appresso alla loro benevolenza.

Sussidi agli scolari.

Alla fine dell'anno scolastico alcuni scolari di questo Istituto si trovarono nell'impossibilità di rimpatriare, poichè dovevano attendere il permesso per potere oltrepassare la linea d'armistizio. Sprovvisi di ogni mezzo pecunario, e visto il protrarsi dell'attesa, si rivolsero alla Direzione per ottenere da essa una sovvenzione. La Direzione, dopo essersi accertata della misera condizione in cui vennero a trovarsi alcuni scolari di questo Istituto, elargì agli abiturienti Luigi Poljanšek e Francesco Primožič, nonché allo scolaro della VII. classe Giuseppe Jesih 40 Lire di sussidio straordinario a ciascuno. In pari tempo, per intercessione della Direzione, il signor Commissario per il Comune di Idria, sottotenente *Luigi Briganti*, elargì a nome del Comune agli scolari della VII classe Luigi e Francesco Levičnik 50 Lire ciascuno e allo scolaro Giovanni Babnik 40 Lire.

La Direzione porge in questa guisa le sue grazie più sentite al benemerito sign. Commissario per il Comune di Idria.

Borse di studio.

Il r. Governatorato della Venezia Giulia, con decreto No. 5365/1-5 conferì agli scolari: Jež Giovanni (I), Kovačič Lodovico (III), Rupnik Giovanni (IV), Pogačnik Ljubomiro (V) e Tratnik Davorino (VI) una borsa di studio di L. 147.66 ciascuno.

VI. Temi di lingua slovena proposti nelle classi superiori.

V. classe.

1. a) Katere počitniško berilo mi je najbolj ugajalo? b) Moje najljubše opravilo. — 2. a) Usoda v Erjavčevem „Hudem brezdnu“. b) Kaj bi pokazal tujcu v Idriji? — 3. Pojasniti je poljuben jugoslovanski pregovor. — 4. a) Nedelja v mestu in vasi. (Po „Študent naj bo“.) b) Franceljnov oče. (Označba.) — 5. a) „V delih svojih sam boš živel večno“. (Aškerc.) b) Kaj sem dolžan starišem? — 6. a) Beračeva smrt. (Po Mešku.) b) Poljubna prošnja. (Stilistična vaja.) — 7. Moja zadnja prebrana slovenska knjiga. (V obliki referata.)

VI. classe.

1. a) Narava-umetnica. b) Vseh del mojster, vseh rev gospodar. (N. pr.) — 2. a) Najvažnejše misli v Levstikovem „Potovanju iz Litije do Čateža“. b) „Dolžan ni samo, kar veleva mu stan, — kar more, to mož je storiti dolžan“. (Gregorčič.) — 3. a) Kako naj kažemo, da spoštujemo in ljubimo svoj materin jezik? b) Zakaj potujemo? — 4. a) Moje štivo. b) Moji cilji. — 5. a) Alkohol škodljivec človeštva. b) Najvažnejša občila v svetovnem prometu. — 6. a) Prešeren v sonetih nesreče. b) „O blažena leta nedolžnih otrok, vi mate veselje brez težkih nadlog“. (Slomšek.) — 7. Svobodno izbrane naloge.

VII. classe:

1. a) „Dijško srce, srce pravega dijaka ni mehkužno, ampak je pogumno, požrtvovalno, sočutno“. (Jos. Debevec.) b) Je bogastvo samo že sreča? — 2. a) O bratje, bratje, — prišel je čas! . . . Zdaj zvezde ugodne vladajo, — zdaj semena zlata padajo, — so li vaše njive zorane?“ (O. Župancič.) b) Navdušenje — vir najblazjih del. c) Kdo je značajan? — 3. Svobodno izbrane naloge. — 4. a) Vodnik o sebi v pesmi „Moj spomenik“. b) Slovenska romantika. — 5. a) „Lepo je, da se govori — navdušeno za dom in poje, — še lepše pa se meni zdi, če zanj gre vsak na delo svoje“. (Stritar.) b) Modrost je dragotina draga, — srebro, zlato je ne odvaga“. (Gregorčič) c) Posledice nerednosti. — 6. Govor ob obletnici Vodnikove, Prešernove ali Ciglerjeve smrti. 7. Zrelostna naloga.

VII. Ragguagli statistici.

	C l a s s e							Somma
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	
1. Numero degli scolari:								
Alla fine dell'anno scolastico 1917/18	30	19	16	17	18	5	1	106
Al principio dell'anno scol. 1918/19	40	32	21	14	14	18	5	144
Entrati durante l'anno	1 ¹	1	1	2	2	7	9	23 ¹
Inscritti in tutto	41 ¹	33	23	16	16	25	14	168 ¹
Venuti dal di fuori:								
In seguito ad esame di ammissione	38	4	5	—	—	1	1	49
Passati dalle classi inferiori	—	1	—	—	—	6	—	7
Ripetenti	1	—	—	1	—	—	—	2
Privatisti	1	—	—	—	—	—	—	0 ¹
Dell' istituto:								
Passati dalle classi inferiori	—	25	16	14	16	18	13	102
Ripetenti	2	3	2	1	—	—	—	8
Usciti durante l'anno	3	7	3	3	3	3	—	22
Rimasti alla fine dell'anno 1918/19	38¹	26	20	13	13	22	14	146¹
2. Luogo di nascita:								
Idria	25	17	15	11	9	11	3	91
Distretto d' Idria	3	1	3	1	1	2	3	14
Carniola	3	6	1	—	1	6	7	23
Litorale	61	2	1	—	1	2	1	13 ¹
Istria	1	—	—	1	1	1	—	4
Stiria	—	1	—	—	—	—	—	1
Bucovina	—	—	—	—	—	1	—	1
3. Alunni che frequentano l'istruzione religiosa:	38¹	26	20	13	13	22	14	146¹
4. Lingua materna:								
Slovena	38 ¹	25	19	13	13	22	14	144 ¹
Czeca	—	—	1	—	—	—	—	1
Tedesca	—	1	—	—	—	—	—	1
5. Domicilio dei genitori:								
Idria e circondario	29	20	18	12	10	13	8	110
Altrove	9 ¹	6	2	1	3	9	6	36 ¹
6. Tasse:								
a) Tassa scolastica								
Paganti nel I. semestre	15	8	7	1	—	1	3	35
Lire	180	96	84	12	—	12	30	414
Paganti nel II. semestre	8	6	7	1	3	6	3	34
Lire	96	72	84	12	36	72	30	402
Somma Lire	276	168	168	24	36	84	60	816
b) Tassa d'iscrizione								
Paganti	42	33	23	16	16	25	14	159
Lire	58 ⁸⁰	46 ²⁰	32 ²⁰	22 ⁴⁰	22 ⁴⁰	35 ⁰⁰	19 ⁶⁰	236 ⁶⁰
c) Tassa d'iscrizione per scolari d'altri istituti								
Paganti	40	5	5	1	—	7	1	59
Lire	67 ²⁰	8 ⁴⁰	8 ⁴⁰	1 ⁶⁸	—	11 ⁷⁶	1 ⁶⁸	99 ¹²

Contegno e progresso.

I. Risultati della classificazione alla fine dell' anno 1918/19.

a) Contegno

Punti	C l a s s e							Somma	°/o
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.		
dieci	11	7	1	8	10	10	9	56	38
nove	8	5	3	3	2	3	4	28	19
otto	13	6	8	1	1	5	1	35	24
sette	3	7	6	1	—	3	—	20	14
sei	3	1	2	—	—	—	—	6	4
cinque	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Senza punti . .	0 ¹	—	—	—	—	1	—	1 ¹	1 ¹⁰⁰
Somma .	38¹	26	20	13	13	22	14	146¹	100¹⁰⁰

b) Classificazioni

		C l a s s e							Somma	°/o
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.		
Alunni promossi ad una classe superiore	Promossi con distinzione	6	5	2	2	4	1	4	24	16
	Promossi	24 ¹	16	14	11	6	21	10	102 ¹	70
	Non idonei	2	—	—	—	—	—	—	2	1
Non classificati . .		—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ammessi all' esame di riparazione . . .		6	5	4	—	3	—	—	18	13
Ammessi all' esame suppletorio		—	—	—	—	—	—	—	146 ¹	—
Somma .		38¹	26	20	13	13	22	14	146¹	100¹⁰⁰

II. Completamento della classificazione dell'anno scolastico 1917/18.

		C l a s s e							Somma	0/0
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.		
Esami di riparazione e suppletori		—	3	2	5	3	—	—	13	13.5
Fra i quali Idonei . . .		—	2	1	3	3	—	—	9	10
Classificazione finale per l'anno scolastico 1917/18	Promossi con distinzione . . .	5 ¹	2 ¹	2	2	—	1	—	12 ²	12.5 ²⁰
	Promossi . . .	17 ²	12	7 ⁴	13	17	4	1	71 ⁶	74.60
	In complesso idonei	1 ¹	0 ¹	—	—	—	—	—	1 ²	1.00 ²⁰
	Non idonei . . .	3	3	3	2	1	—	—	12	12.5
	Non classificati . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Somma . . .		26 ⁴	17 ²	12 ⁴	17	18	5	1	96 ¹⁰	—

Le cifre minori indicano le ospitanti.

III. Frequentazione degli studi facoltativi.

			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Somma
a) Canto	I. Corso	I. Semestre	10	4	—	—	—	—	—	14
		II. Semestre	12	5	2	2	—	—	—	21
	II. Corso	I. Semestre	—	4	6	—	—	2	9	21
		II. Semestre	—	4	6	—	1	1	9	21
b) Stenografia (slov.)	I. Semestre		—	—	—	12	10	17	8	47
	II. Semestre		—	—	—	9	7	14	8	38

VIII. Esami di maturità (licenza).

Anno scolastico 1917/18.

Sessione di estate 1918: Si presentarono all'esame due candidati: Danilo Pirc e Vladislao Turk. Ambidue vennero dichiarati maturi.

Anno scolastico 1918/19.

Sessione di estate 1919: Le prove in iscritto si fecero nei giorni 2, 3 e 4 giugno.

Vennero assegnati i temi seguenti:

Lingua slovena:

1. Zoisov krog v slovenskem slovstvu.
2. Snovi naših epičnih narodnih pesmi.
3. Vednost je moč in imovina, nevednost slabost in najhujša potrata imovine.

J. Mencinger.

Lingua francese.

Visite de la mine d'Idria.

Geometria descrittiva.

1. Poišči vse sence krogle x [središče o (0, 3, 6) polumer $r = 2.5$.] Za centralno razsvetljavo L (-6, 5.5, 14) (Kvordinatni začetek $o = 13$ cm od desnega roba.)

2. Načrtaj podolgovati retacijski elipsoid, katerega os stoji pravokotno na N_1 ; središče elipsoida je o (0, 3, 5) velika os 4, mala os $2\frac{1}{2}$. Poišči dotikalno ravnina v zgornji točki T elipsoida (1.5, 4, 2) in presečišče z premico p [P_1] (3.5, 1, 0) a (0, 2, 2.5)

3. Dana je točka T (3, 3, 4) in ravnina E (7, 6, 8) Poišči geometrijsko mesto vseh točk v ravnini E , ki so od točke T oddaljene za daljico 3.

Gli esami orali cominciarono il 1 luglio a. c. sotto la presidenza del dirigente dott. Antonio De Micheli. Comparvero dinanzi alla Commissione 14 candidati, dei quali 4 furono dichiarati maturi con distinzione e gli altri 10 maturi a unanimità di voti.

Candidati dichiarati maturi.

(I caratteri grassetti significano maturo con distinzione.)

N o m e	Luogo nativo	Carriera prescelta
1. Burnik Vladislao	Idria 1901	Montanistica
2. Didič Giuseppe	Idria 1899	Accademia commerciale
3. Helmich Venceslao	Lubiana 1894	Farmaceutica
4. Jalen Vincenzo	Rateče 1899	Accademia commerciale
5. Kacin Antonio	Idria Inferiore 1901	Accademia d'esportazione
6. Kattinig Martino	Gorizia 1896	Filosofia
7. Kogej Miroslavo	Postumia 1900	Impieghi pubblici
8. Poljanšek Luigi	Ziri 1901	Ingegneria
9. Poniž Venceslao	Vipacco 1900	Ingegneria
10. Primožič Francesco	Ziri 1900	Montanistica
11. Udovč Antonio	Šmarjeta 1899	Ingegneria
12. Vončina Albino	Idria 1899	Professore
13. Vončina Edgardo	Šmartno 1901	Impieghi pubblici
14. Želko Giuseppe	Pristava minore 1900	Accademia commerciale

IX. Esercizi ginnastici e igiene della scuola.

Le lezioni di ginnastica vennero tenute regolarmente 2 ore la settimana, ad eccezione della VII classe, ch'ebbe una sola ora settimanale.

I giochi giovanili e gli esercizi acrobatici furono sostituiti dalle lezioni di ginnastica, essendo l'Istituto rimasto privo di qualsiasi arnese da giuoco.

Furono esclusi dall'obbligo della ginnastica: 7 scolari e 19 scolare.

Anche quest'anno lo slittare sul ghiaccio all'inverno e il nuoto nell'Idriza all'estate furono i divertimenti preferiti dagli alunni di questo Istituto.

X. Atti più importanti

pervenuti alla Direzione dal 27 aprile a. c. in poi.*)

Data	Numero	Autorità mittente	Oggetto e breve riassunto**)
1/V 1919	75822	Segretariato Generale per gli affari civili.	A nniversario dell'entrata in guerra dell'Italia. Da commemorarsi con l'austera semplicità che il momento richiede.
13/VI 1919	7608	"	A nnuari scolastici. Disposizioni per la compilazione degli stessi.
23/V 1919	2267/1	Commissariato Civile di Longatico.	A ttestati di maturità. Equipollenza tra il diploma di licenza delle Scuole Normali regie e pateggiate del Regno e l'attestato di maturità degli Istituti Magistrali.
6/V 1919	1435	"	B orse di studio. Bando di concorso per 5 borse di studio di L. 147'66 a favore di 5 scolari della scuola reale sup. di Idria.
20/V 1919	75820	Segretario Gen. per gli affari civili.	C hiusura dell'anno scolastico nelle scuole popolari e cittadine, nei giardini d'infanzia e nei ricreatori.
26/V 1919	41	Presidenza della Lega degli Insegnanti medi della Venezia Giulia.	C ongresso generale degli insegnanti delle terre redente a Trieste. S'invitano rappresentanti di tutte le scuole medie redente. (9—11 giugno).

Data	Numero	Autorità mittente	Oggetto e breve riassunto**)
14/V 1919	7607	Segret. Gen. per gli affari civili.	D enominazione delle scuole medie e magistrali. Nei documenti ufficiali, gli istituti di istruzione media devono conservare le rispettive denominazioni usuali, alle quali si potrà far seguire, tra parentesi, i nomi delle scuole corrispondenti nel Regno.
22/V 1919	7606	..	Documenti di studio di alunni di scuole medie e magistrali. Istruzioni, nel caso che i documenti fossero andati distrutti durante la guerra.
25/VI 1919	3700/1-14	Commissariato Civile di Longatico.	Chiusura dell'anno scolastico nelle scuole popolari e cittadine, nei giardini d'infanzia e nei ricreatori.
3/VI 1919	073168 C	Governatorato della Venezia Giulia, Sezione VII. C.	E sami di maturità nelle scuole popolari. Istruzioni.
23/VI 1919	3610/1-14	Commissariato Civile di Longatico.	Detto. Nomina della Commissione giudicatrice per gli esami di maturità nelle scuole popolari di Idria, la quale riesce così composta: presidente, il direttore dott. A. De Micheli, membri della Commissione i signori dirigente Raffaele Gostiša e il locale ispettore scol. Filippo Vidic.
4/VI 1919	76050	Segretario Gen. per gli affari civili.	Esami di ammissione alla 1. ^a classe delle scuole medie. Limite di età.
22/V 1919	7920	..	Esami finali nelle scuole medie. Modificazioni alle disposizioni vigenti.
24/V 1919	76050	..	I scrizione di alunne nelle scuole medie maschili. Le alunne vengono considerate come regolarmente iscritte in qualità di ordinarie.
27/IV 1919	074201	Governatorato della Venezia Giulia, Off. aff. civili, Sezione VII. B.	N omina del dott. prof. Antonio De Micheli a dirigente provvisorio della Scuola reale sup. di Idria.
29/V 1919	075073	..	Nomina del prof. Roberto Kenda del Ginnasio sloveno di Gorizia a insegnante provvisorio per la storia e geografia.

Data	Numero	Autorità mittente	Oggetto e breve riassunto**)
29/V 1919	075073	Governatorato della Ven. Giulia, Uff. aff. civili, Sezione VII. B.	Nomina del cand. al magistero Francesco Kos a insegnante provvisorio per la storia naturale.
4/VI 1919	07133 B	"	Nomina dello studente accademico Vittorio Dežela ad assistente per il disegno elementare e per la geometria descrittiva per l'anno scolastico in corso.
8/V 1919	124575-A	"	Sovvenzione di Lire 300 a favore della biblioteca dei professori.
7/V 1919	1432	Commissariato Civile di Longatico.	Sovvenzione di Lire 700 a favore del „Podporno društvo za dijake državne visje realke v Idriji“.
3/VI 1919	07166 B	Governatorato della Ven. Giulia, Uff. aff. civili, Sezione VII. B.	Stampa attestati scolastici. Da compilarsi in conformità a tutte le disposizioni fino ad oggi impartite dal Comando Supremo.
12/V 1919	1347	Commissariato per il Comune di Idria.	Vaccinazione degli scolari. Si raccomanda che tutti gli scolari, senza eccezione, vengano vaccinati.

*) I documenti elencati in questa tabella sono posteriori alla data 27 Aprile 1919, non avendo la Direzione attuale rinvenuto alcuno altro documento.

**) Quasi tutti gli atti elencati nella rubrica „autorità mittente“, con il titolo Segretariato Generale per gli affari civili, pervennero alla Direzione pel tramite del R. Governatorato della Venezia Giulia, Ufficio affari civili, Sezione VII. B.

XI. Cronaca dell' Istituto.

- 16 settembre: Si tennero gli esami di ammissione alla I. classe.
- 17 settembre: Esami di riparazione e di ammissione alle classi superiori.
- 18 settembre: Iscrizione alla II — VII classe.
- 19 settembre: Ufficio divino di inaugurazione del nuovo anno scolastico.
- 20 settembre: Regolare incominciamento delle lezioni.
- 8 ottobre: Temporanea chiusura della scuola in conseguenza alla febbre „spagnuola“.

- 16 novembre:** Le truppe italiane, al comando del generale comm. Giovanni Castagnola, entrano in Idria.
- 21 novembre: Incominciamento delle lezioni.
- 26 novembre: Ufficio divino in suffragio del prof. Gaetano Stranetzki.
- 4 dicembre: S. Barbara, giorno di festa dei minatori.
- 5 dicembre: Le autorità militari fanno sospendere temporaneamente le lezioni.
- 23 gennaio: Ripresa delle lezioni.
- 3 marzo: Vaccinazione degli scolari.
- 22 marzo: Termine del primo semestre.
- 22 — 25 marzo: Vacanze semestrali.
- 26 marzo: Principio del II semestre.
- 15 — 22 aprile: Vacanze pasquali.
- 1 maggio: Vacanza per ordine del Commissariato Civile di Longatico.
- 24 maggio: Il direttore commemora in tutte le classi l'anniversario dell'entrata in guerra dell'Italia.
- 2, 3 e 4 giugno: Prove in iscritto di maturità.
- 9, 10 e 11 giugno: Vacanze per la Pentecoste. — Il direttore interviene al Congresso generale degli insegnanti delle terre redente a Trieste.
- 30 giugno: Fine dell'anno scolastico. Distribuzione degli attestati.
- 30 giugno: Iscrizione alla I classe.
- 1 luglio: Esami di maturità (licenza).
- 1 luglio (pomeriggio): Esami di ammissione alla I classe.
- 2 e 3 luglio: Esami di ammissione alle classi superiori.

XII. Elenco degli scolari

iscritti nell'Istituto nell'anno scolastico 1918/19.

(Gli usciti durante l'anno sono posti tra parentesi, i nomi in caratteri grassetti indicano i promossi con distinzione).

I. classe.

1. Albrecht Ernesto
2. (Bonež Francesco)
3. Bratina Francesco
4. Fron Carlo
5. Gostiša Giovanna
6. Gostiša Martino
7. Hladnik Giovanni
8. Hribarnik Vladimiro
9. Jereb Francesco sen.
10. Jereb Francesco jun.
11. Jež Giovanni
12. Jurca Vladimiro
13. Jurman Floriano
14. Kenda Antonio
15. Kerpan Andrea
16. Kosmač Giovanni
17. Kregar Luigi
18. Lipušček Milovano
19. Miklavčič Giovanni
20. Močnik Francesco
21. Modrijan Enrico
22. Moravec Vittorio

23. Oblak Cirillo
24. Pivk Ignazio
25. Počočnik Francesco
26. Rupnik Giuseppe
27. **Rustja Luigi**
28. Sedej Albino
29. Slanič Ljubivoj
30. Strnad Enrico
31. Šebenik Giovanni
32. Štraus Michele
33. **Tavš Stefano**
34. Tračnik Antonio
35. (Tračnik Valentino)
36. **Troha Giovanna**
37. Uehar Antonio
38. **Uehovar Zdenka**
39. **Zupančič Maria**
40. Žagar Emilio
41. (Žakelj Antonio)

Privatista:

1. Jeras Ferdinando

II. classe.

1. (Adamič Mirosław)
2. **Baebler Alessandro**
3. **Bezeg Milena**

4. Božič Albina
5. Bratuž Antonio
6. Brenčič Rajko

7. (Fajgelj Antonio)
8. (Ferjančič Giovanni)
9. Gosliša Giuseppe
10. Harmel Giovanni
11. Harmel Emilio
12. Hribarnik Natalja
13. Hogl Ernesto
14. Kobal Francesco
15. **Kočevar Giovanna**
16. Kogej Martino
17. **Krašna Vittorio**
18. Lang Venceslao
19. Lapajne Giovanni
20. Leskovic Vincenzo

21. Lipušček Vittorio
22. (Lončar Igor)
23. (Masterl Luigi)
24. **Mlakar Giovanni**
25. Pagon Giovanni
26. (Petrič Rodolfo)
27. (Pogačnik Stanislao)
28. Prelovec Francesco
29. Rosina Anna
30. Rupnik Ferdinando
31. Šinkovec Stanislao
32. Škraba Francesco
33. Vončina Francesco

III. classe.

1. Albrecht Rodolfo
2. Božič Cristine
3. Bratuž Giovanni
4. Bratuž Pavla
5. Čar Antonio
6. (Černe Stanislao)
7. **Danihelka Maria**
8. Demšar Ernesto
9. Dolinar Giulio
10. Gruden Adolfo
11. (Hauptman Alberto)
12. Jazbar Lodovico

13. Jelinčič Federico
14. Kenda Giustina
15. Kos Giuseppe
16. **Kovačič Lodovico**
17. Lapajne Stanislao
18. Petrič Maria
19. Podobnik Antonio
20. Osvald Giovanni
21. Tratnik Saba
22. Treven Raffaele
23. (Volk Dusciano)

IV. classe.

1. Albrecht Carlo
2. Božič Ladislao
3. Didič Francesco
4. (Hajnrihar Stanislao)
5. Jazbar Leopoldina
6. (Jereb Rado)
7. Kobal Raffaele
8. Krapš Giuseppe

9. (Race Teodoro)
10. **Rupnik Giovanni**
11. Šinkovec Pavla
12. Terpin Stefania
13. **Troha Goffredo**
14. Vojska Teresa
15. Vončina Carlo
16. Vončina Stanislao

V. classe.

1. Andrejašič Antonio
2. Eržen Stanislao
3. Jereb Agostino
4. (Juršič Massimiliano)
5. **Kavčič Gaetano**
6. **Kenda Francesco**
7. Kumer Giovanni
8. Lang Giuseppe

9. (Pirjevec Stanislao)
10. **Pogačnik Ljubomiro**
11. **Poniž Romano**
12. Rijavec Antonio
13. Seljak Giovanni
14. Šinkovec Gregorio
15. Vadnjal Mirko
16. (Zagorjan Dusciano)

VI. classe.

1. **Babnik Giovanni**
2. Berčič Carlo
3. Bole Romualdo
4. Gantar Gaetano
5. Gostiša Luigi
6. Grum Giuliano
7. (Helmich Venceslao)
8. Hvala Albino
9. Izlakar Giovanni
10. Jesih Giuseppe
11. Kattnig Martino
12. Kobal Vittorio
13. Levičnik Luigi

14. Levičnik Francesco
15. Dovak Luigi
16. Pelhan Albino
17. (Pogačnik Cirillo)
18. Šinkovec Lodovico
19. Tratnik Martino
20. Uršič Francesco
21. Velikajne Giuseppe
22. Vončina Antonio
23. Vončina Carlo
24. Vuga Stanislao
25. Žagar Diodato

VII. classe.

1. Burnik Vladislao
2. Didič Giuseppe
3. Helmich Venceslao
4. Jalen Vincenzo
5. **Kacin Antonio**
6. Kattnig Martino
7. Kogej Mirko

8. **Poljanšek Luigi**
9. **Poniž Venceslao**
10. Primožič Francesco
11. Udovč Antonio
12. Vončina Albino
13. **Vončina Edgardo**
14. Želko Giuseppe

XIII. Avviso

per l'anno scolastico 1919 — 1920.

XXXX

1 ottobre:

Iscrizioni ed esami di ammissione alla I. classe. Gli scolari che domandano di essere iscritti alla prima classe devono venir accompagnati dai genitori o dai loro rappresentanti, oppure rivolgersi per iscritto alla Direzione e consegnare al Direttore la fede di nascita e l'ultimo attestato scolastico, eventualmente il diploma di maturità delle scuole popolari.

2 ottobre:

Esami di riparazione, suppletori e di ammissione alle classi superiori.

3 ottobre:

Iscrizione alla II — VII classe.

6 ottobre:

Regolare incominciamento delle lezioni. Ogni scolaro iscritto nella matricola dell'Istituto paga a titolo di tassa d'iscrizione Lire l'40, gli scolari venuti di fuori pagano inoltre Lire l'68.

Eventuali cambiamenti verranno pubblicati nei giornali italiani e sloveni.

Idria, nel luglio 1919.

Il giorno 28 settembre 1918 spirò a Vienna,
dopo lunghe e penose sofferenze, il professore delle
reali di Idria

Gaetano Stranetzki.

Amante della scuola e della sua città natale, ottimo
amico e collega, il prof. Gaetano Stranetzki lascia
perenne ricordo fra i colleghi e gli alunni di questo
Istituto, che lo piangono amaramente insieme alla
consorte e alla sua diletta figliuola.

R. in p.

Kr. italijanska vojska

X (XVIII)

Nova serija, I. leto.

Izvestje
državne višje realke
v
 Idriji
za šolsko leto
1918. — 1919.

Izdalo ravnateljstvo.

V Idriji 1919.

Natisnila tiskarna Hinko Sax v Idriji.

Kratka zgodovina državne realke v Idriji.

1901 — 16. novembra 1919.

Leta in leta se je obračalo idrijsko prebivalstvo do svojih zastopnikov v občini, deželnem in državnem zboru naj bi mu izposlovali ustanovitev srednješolskega zavoda v Idriji. Toda avstrijska vlada je bila neizprosna, otroci idrijskih rudarjev naj bi ostali tudi nadalje samo pri svoji ljudskošolski izobrazbi. Ko je občinstvo videlo, da mu vlada noče dati ničesar, je sklenilo pomagati si samo.

Dne 18. avgusta leta 1900 je sklenil mestni zastop ustanoviti na lastne stroške srednjo šolo. Po temeljitem razmotrivanju se je sklenilo, da se ustanovi realka. Napravila se je ustanovna listina in že naslednje leto se je otvoril I. razred pod spretnim in požrtvovalnim vodstvom prvega ravnatelja Karola Pirca.

Takoj se je pričelo tudi s pripravami za sezidanje realčnega poslopja. Po načrtu arhitekta K. Holinskega se je sezidala krasna stavba, ki je v ponos celemu mestu. Stroški cele stavbe z inventarjem vred so dosegli svoto pol milijona kron, svota, ki je bila za idrijske razmere ogromna. Toda občinski zastop se ni strašil nobenih žrtev, samo da napravi vsem potrebam odgovarjajoči zavod.

Šolsko leto 1907/8. je bilo za zavod slavnostno leto. Bilo je to leto prve mature. S tem pa je doseglo idrijsko prebivalstvo tudi to, česar si je toliko časa želelo. Idrijskim otrokom je bila dana možnost do višje izobrazbe in s tem

odprta pot do lepše prihodnosti. Sedaj, ko je mesto dokazalo državi potrebo srednješolskega zavoda, je pa tudi zahtevalo, da ga država prevzame v lastno oskrbo. Zgodilo se je to leta 1909/10. S tem se je država oddolžila za veliko požrtvovalnost in ustrajnost, ki jo je mestni zastop ves čas kazal nasproti svojim someščanom. Zavod je pod spretnim vodstvom svojih ravnateljev in pod vestnim in ljubeznipolnim delom učiteljskega osebja stal vedno na vrhuncu ter uzgajal učečo se mladino sami sebi in učiteljem na ponos.

Letošnje šolsko leto je prešel zavod pod kr. italijansko vlado, ki mu je tudi takoj izpočetka pokazala svojo naklonjenost.

I. Učiteljski zbor

koncem šolskega leta 1918/19.

1. **Dr. prof. Anton De Micheli**, začasni ravnatelj od 27. aprila 1919. (Odlok št. 074201 z dne 27. aprila 1919. kr. gubernatorata Julijske Benečije, urad za civ. zadeve, sekcija VII. B.)
2. **Juro Kuželički**, profesor, razrednik V. razreda, je poučeval risanje v I.-VII. razr. in opisno geometrijo v II. in V. razredu, skupaj 24 tedenskih ur. Od 15. majnika do konca šolskega leta na dopustu.
3. **Robert Kenda**, profesor, je učil od 3. junija dalje zgodovino v III. razr., zemljepis in zgodovino v V.-VII. razredu, skupaj 16 ur na teden in upravljal zbirko učil za zemljepisno-zgodovinski pouk.
4. **Dr. Andrej Snoj**, profesor, svetni duhovnik in razrednik VI. razreda, je poučeval vero in vseh razredih, zgodovino v II. razr. in slov. stenografijo I. tečaj. Skupaj 20 ur.
5. **Dragotin Lapaine**, namestni realčni učitelj in razrednik VII. razreda, je učil 21 jezikoslovnih ur, in sicer francoščino od III.-VII. razreda in nemščino od I.-VII. razreda.
6. **Ljudevit Mlakar**, namestni realčni učitelj in razrednik V. razreda, je učil sprva 25 jezikoslovnih ur, nato 22 jezikoslovnih in 4 nejezikoslovne in končno 23 jezikoslovnih in 2 nejezikoslovni, in sicer slovenščino od II.-VII. razreda, zgodovino v I. razredu ter je upravljal dijaško, nato pa učiteljsko knjižnico.
7. **Franč Novak**, namestni realčni učitelj in razrednik IV. razreda ter kustos fizikalne zbirke, je poučeval matematiko v II., IV. in V. razredu, fiziko v III., IV., VI. in VII. razredu ter od maja dalje kemijo v IV., V. in VI. razredu, skupaj 28 tedenskih ur.
8. **Vladimir Lapajne**, namestni realčni učitelj in razrednik III. razreda je poučeval matematiko v I., III., VI. in VII. razredu, opisno geometrijo v IV., V., VI. in VII. razredu, zemljepis v III. razredu, skupaj 28 tedenskih ur.

9. **Vinko Zaletel**, učitelj telovadbe in razrednik I. razreda, je učil od 23. prosinca dalje slovenščino v I. razredu po 4 ure; do meseca junija je učil prirodopis v I. in II. razredu po 2 uri, zemljepis v I. razredu po 2 uri, lepopisje v I. razredu 1 uro in telovadbo v I.-VII. razredu po 1 uro. Skupaj 20 tedenskih ur.
10. **Franc Kos**, namestni realčni učitelj, je učil od 13. junija dalje prirodopis v I. in V. razredu po 2 uri na teden, v II., VI. in VII. razredu po 3 ure, skupaj 13 ur na teden in upravljal zbirko učil za prirodopisni pouk.
11. **Viktor Dežela**, asistent in razrednik II. razreda, je učil od 15. maja dalje prostoročno risanje v I.-VII. razredu. in geometrijsko risanje v II. in III. razredu, skupaj 23 ur na teden.
12. **Ivan Pogačnik**, rudniski organist, je kot pomožni učitelj poučeval neobvezni predmet petje, po 4 ure na teden.

Sluge:

Pomožni sluga: **Valentin Albreht**, drugi pom. sluga: **Franc Božič** (na dopustu), prideljena začasno **Ivanka Albrehtova**.

II. Učni načrt,

ki se je vršil v šolskem letu 1918 — 1919.

Predmet	Razred							Skupaj
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	
Verouk	2	2	2	2	2	2	2	14
Slovenščina	4	4	3	3	3	4	5	26
Francoščina	—	—	3	3	3	2	3	14
Nemščina	1	1	1	1	1	1	1	7
Zemljepis	2	2	2	2	1	1	} 3	10
Zgodovina	2	2	2	2	3	2		13
Matematika	3	3	3	4	4	4	5	26
Prirodopis	2	3	—	—	2	3	3	13
Kemija	—	—	—	2	2	2	—	6
Fizika	—	—	3	2	—	4	4	13
Geometrija	—	2	2	3	3	3	2	15
Prostoročno risanje .	4	4	2	3	2	2	2	19
Lepopisje	1	—	—	—	—	—	—	1
Telovadba	2	2	2	2	2	2	1	13
Skupaj . . .	23	25	25	29	28	32	31	193

Vsled pomanjkanja učnih sil, ni bilo mogoče to leto uvesti
 italijanščino kakor obvezni predmet.

III. Učne knjige za šolsko leto 1918./19.

(Odlok dež. šolskega sveta z dne 16. maja 1918, št. 3511.)

Veronauk:

I.-II. razred: Veliki katekizem.

III. „ Stroj, Liturgika; Karlin, Stara zaveza.

IV. „ Karlin, Nova zaveza.

- V. razred: *Kržič*, Zgodovina sv. katoliške cerkve.
 VI. „ *Svetina*, Katol. verouk za realce.
 VII. „ *Pečjak*, Katol. verouk, III. del.

Slovenščina:

- Janežič-Sket*, Slovenska slovnica, 10. izdaja.
 V. razred: *Erjavec*, Hudo brezdno. — *Detela*, Pegam in Lambergar. — *Finžgar*, Študent naj bo. — *Jurčič*, Lepa Vida.
 VI. „ *Aleksandrov*, Pesmi in romance. — *Levstik*, Potovanje iz Litije do Čateža. — *Detela*, Učenjak.
 VII. „ *Prešeren*, Poezije. (Po izbiri.) — *Mencinger*, Abaddon. — *Meško*, Ob tihih večerih.

Francoščina:

- III. razred: *Juvančič*, Učna knjiga I.
 IV. „ *Juvančič*, Učna knjiga II.
 V.—VI. „ *Weitzenböck*, Lehrbuch II. A. B.
 VII. „ *Duschinsky*, Übungsbuch. — Choix de lectures.

Nemščina:

- I.—II. razred: *Končnik-Fon*, Deutsches Lesebuch I.
 III.—IV. „ *Končnik-Fon*, Deutsches Lesebuch II.
 IV.—VII. „ *Tumlriz*, Deutsche Sprachlehre für Mittelschulen, 6. izdaja.
 V. „ *Kummer-Stejskal*, Deutsches Lesebuch f. R. V., 7. izdaja.
 VI. „ *Kummer-Stejskal*, Deutsches Lesebuch f. R. VI., 6. izdaja.
 VII. „ *Kummer-Stejskal*, Deutsches Lesebuch f. R. VII., 6. izdaja.
 V.—VII. „ *Kummer-Stejskal*, Leitfaden der Literaturgeschichte, 10. izdaja.
 V. „ *Lessing*, Minna von Barnhelm. — Grillparzer, Die Ahnfrau. — Fischer, Frauendienst.
 VI. „ *Lessing*, Emilia Gallotti. — Schiller, Wilhelm Tell; Wallenstein.
 VII. „ *Goethe*, Egmond; Hermann und Dorothea. — Grillparzer, König Ottokars Glück und Ende. — Schiller, Die Jungfrau von Orleans.

Zemljepis:

- I.—VII. razred: *Richter-Müllner*, Schulatlas.
 I. „ *Pajk*, Zemljepis I.
 II.—III. „ *Bežek*, Zemljepis.

- IV. razred: *Orožen, Domovinoznanstvo.*
- V. „ *Müllner, Erdkunde IV.*
- VI. „ *Müllner, Erdkunde V.*
- VII. „ *Marek-Mayer-Eperjesy, Vaterlandskunde.*

Zgodovina:

- I.—IV. razred: *Putzger, Historischer Schulatlas.*
- I. „ *Mayer-Kaspret, Stari vek.*
- II. „ *Mayer-Kaspret, Srednji vek; Novi vek.*
- III. „ *Mayer-Kaspret, Novi vek.*
- IV. „ *Rebhann, Lehrbuch für Realschulen I.*
- V. „ *Rebhann, Lehrbuch für Realschulen II.*
- VI.—VII. „ *Rebhann, Lehrbuch für Realschulen III.*

Matematika:

- I.—III. razred: *Matek-Peterlin, Aritmetika.*
- IV.—VII. „ *Matek-Zupančič, Aritmetika; Geometrija.*
- V.—VII. „ *Jellinek, Logarithmische Tabellen.*

Prirodopis:

- I.—II. razred: *Macher, Živalstvo; Rastlinstvo.*
- V. „ *Macher, Botanika.*
- VI. „ *Poljanec, Živalstvo.*
- VII. „ *Hochstetter-Bisching, Mineralogie und Geologie.*

Fizika:

- III.—IV. razred: *Senekovič, Fizika, 3 izdaja.*
- VI.—VII. „ *Reisner, Fizika za višje razrede.*

Kemija:

- IV. razred: *Baebler, Kemija in mineralogija.*
- V. „ *Rippel, Chemie für Oberrealschulen I.*
- VI. „ *Rippel, Chemie für Oberrealschulen II.*

Geometrija:

- I.—III. razred: *Mazi, Geometrijski nazorni nauk I., II., III.*
- IV.—VII. „ *Barchanek-Ludwig, Darstellende Geometrie und Raumlehre.*
- V. „ *Heller, Aufgaben I.*
- VI.—VII. „ *Heller, Aufgaben II.*

IV. Učila.

Prirastek zbirkam učil.

1. Učiteljska knjižnica.

a) Podarjeno: *Splošna zveza italijanskih učiteljev*: Popolna zbirka serije „Aspetti e problemi della guerra“ skupaj 55 zvezkov. Francesco Paoloni, I Sudcumizzati del Socialismo. Avancino Avancini, La nuova Italia; G. Crocioni, Prontuario per biblioteche di studenti di scuole medie; Prof. Giuseppe Richieri, La guerra mondiale; Franc. Ruffini, Vittorio Emanuele II; Livio Marchetti, Nuova storia del Risorgimento italiano.

Splošno tajništvo za civilne zadeve: Albo, La scuola e la guerra.

Dr. Anton De Micheli: Bruno Astori e Pirro Rost, Il Re alla guerra, Bemporad, Firenze; A. Basletta, Vittorio Emanuele III; E. C. Branchi, Mare, Cappelli, S. Casciano; L. Giannitrapani, Le terre redente, Bemporad, Firenze; D. Giannitrapani, Manuale atlante di geografia, Bemporad, Firenze; Cosimo Bertacchi, Italia del suo ferro cinta sulle Alpi e sul mare, Palermo; Luisa Bolognesi, Alba, bozzetti dal vero, Bologna; E. Bottini-Massa, La nostra nazione, (3 fascicoli).

b) Kupljeno: *V. Bandelj*, Italijanščina za Slovence, Siena, 1918, 2 iztisa; *Dr. Valjavec*, Dizionario italiano-sloveno, Gorizia, 2 iztisa; *Iskravec*, Slovensko-laški slovarček, Gorizia, 2 iztisa; *G. Sablich*, l'Interprete sloveno, Vallardi, Milano, 2 iztisa; *Ivan Posavski*, Slovensko-laški pogovori in besednjak, 2 iztisa; *Reina Giuseppe*, Noi che tignemmo il mondo di sanguigno, Ausonia, Roma; *E. C. Branchi*, Mare, Cappelli, Rocca S. Casciano; *Lucio Bologna*, Fato italico, Cappelli, Rocca S. Casciano; *Maria Gianni*, Alto tradimento, Cappelli, Trieste; *A. Ferraresi*, Primavera d'Italia, Paravia, Milano; *F. L. Mannucci*, Giuseppe Mazzini, Roma; *Gius. Stefani*, L'Austria degli Absburgo, Cappelli, Trieste; *Mario Puccini*, Davanti a Trieste, Sonzogno, Milano; „*Lupo della Montagna*“, Il Trentino, la Venezia Giulia e la Dalmazia nel Risorgimento italiano, Milano, 1914; *N. Feliciani* — *F. Filippini*, La guerra mondiale, Cappelli, Trieste; *Gemma Molino*, Martiri del Risorgimento italiano, Paravia, Milano; *Silvio Benco*, Gli ultimi anni della dominazione austriaca a Trieste, Roma, 1919, parte terza: La Liberazione; *Luigi Medici del Vassello*, Per l'Italia! Laterza, Bari, 1916.

2. Dijaška knjižnica.

a) Kupljeno: *Ženske pesmi*. *Dr. Nikola Andrič*.

b) Podarjeno: *Študija Stanko Vraz*, Dr. Branko Drechsler, podaril *Izlačar Ivan*, dijak VII. razreda.

3. Zemljepisno-zgodovinska zbirka.

Inventarnih števil 214.

4. Fizikalna zbirka.

Kupljeno: 6 kg živega srebra.

Inventarnih števil 568.

5. Prirodopisna zbirka.

Neizpremenjeno.

6. Kemični laboratorij.

Neizpremenjeno.

7. Zbirka za prostoročno risanje.

Inventarnih števil 142.

Ker je bil zavod tekom vojne zaseden po vojaštvu, se je isti moral nastaniti po privatnih stanovanjih po mestu. Učila so se morala prenašati iz zbirk po mestu, pri čemur se je marsiktera stvar izgubila, oziroma pokvarila, tako, da se bo moglo natančno stanje zbirk ugotoviti šele pri nanovni inventaciji. Novo je inventirana „Dijaška knjižnica“.

Ravnateljstvo se kar najtopleje zahvaljuje vsem radodarnim darovalcem.

V. Lokalne podpore.

Podporno društvo za dižake na realki v Idriji.

Društvo je imelo v decembru l. 1918. redni občni zbor in v odbor so bili izvoljeni naslednji gospodje: bivši ravnatelj Baltazar Baebler, predsednik; Dragotin Lapaine, predsednikov namestnik; dr. Andrej Snoj, tajnik; Ljudevit Mlakar, blagajnik; dr. Milan Papež in dr. Branko Žizek, namestnika; Franc Novak in Franc Šinkovec, preglednika računov.

Pokrovitelj društva postane, kdor plača 40 Lir, društvenik, ki plača 4 Lire, podpornik vsakdo, ki društvu kaj daruje.

V tekoči upravni dobi (sklep 23. junija) je imelo društvo naslednje pokrovitelje: Aproximacijska skupina drž. nastavlencev v Idriji 115.51 K (11. III. 1919.), Stavbna in kreditna zadruga v Idriji 200 Lir (15. V. 1919.), Civilni komisariat v Logatcu 700 Lir (23. VI. 1919.)

Društvo se zahvaljuje vsem darovalcem kar najtopleje ter želi, da bi blagi mladino ljubi podpirali našo mladino še nadalje ter pridobili društvu novih prijateljev.

Račun „Podpornega društva za dižake na realki v Idriji“ za leto 1918.

Prejemki.

1. Saldo iz upravnega leta 1917	K	8.98
2. Podpora ministrstva za javna dela	„	300.—
3. Podpora kranjske dež. blag. v Ljubljani	„	400.—
4. Podpora idrijske občine	„	300.—
5. Podpora idrijske Hranilnice in posojilnice	„	200.—
6. Kuponi in obresti vojnega posojila	„	41.97
7. Članarina in podpornina v Idriji	„	467.—
8. Odškodnina za pokvarjene knjige	„	5.20
9. Dvignjenih iz posojilnice	„	1455.30
Skupaj	K	3178.45

Izdatki.

1. Podpora dijakom	K	465.—
2. Sluga, kolki in drugo	„	66.—
3. Stroški za nove knjige	„	308.22
4. Knjigovezu za popravilo knjig	„	286.70
5. Dijakom za čevlje in obleko	„	940.74
6. V hranilnico vloženih	„	1088.97
7. Gotovina v blagajni	„	22.82
Skupaj	K	3178.45

1. Vrednost hranil. knjiž. dne 31. XII. 1918.	K 10693·38
2. III. vojno posojilo nominale „	1000·—
3. IV. vojno posojilo nominale „	4000·—
4. Kuponi, zapadli dne 1. XII. 1918. . . „	110·—
5. V. vojno posojilo nominale „	1000·—
6. Kuponi, zapadli dne 1. XII. 1918. . . „	27·50
Skupaj . . .	K 16830·88

Celotno društveno premoženje dne 31. XII. 1918:

K 16.853·70 = L 6.741·80

Podpore dijakom.

Po sklepu šolskega leta je moralo nekaj dijakov, oziroma abiturijentov, katerih bivališča so v krajih onstran demarkacijske črte, ostati toliko časa v Idriji, da so dospela dovoljenja za prestop demarkacijske črte. Ker so bili nekateri izmed navedenih dijakov brez vsakih denarnih sredstev, so se obrnili do ravnateljstva s prošnjo za podpore. Ravnateljstvo je, upoštevajoč težak položaj učencev, izplačalo abiturijentoma Poljanšku Alojziju ter Primožiču Francu in sedmošolcu Josipu Jesihu po 40 Lir izredne podpore. Na ravnateljevo intervencijo je nadalje po blagohotnosti g. komisarja za mesto Idrijo sottoten. *Luigi Brigantija* nakazala mestna občina idrijska sedmošolcema Alojziju in Francu Levičniku po 50 Lir, Ivanu Babniku pa 40 Lir podpore.

Ravnateljstvo se v imenu prizadetih dijakov imenovanemu blagohotnemu g. komisariju za naklonjenost najtopleje zahvaljuje.

Dijaške ustanove.

Kr. Gubernatorat Julijske Benečije je z razpisom, številka 5365¹⁻⁵ podelil učencem: Ježu Ivanu (I.), Kovačiču Ljudoviku (III.), Rupniku Ivanu (IV.), Pogačniku Ljubomiru (V.) in Tratniku Davorinu (VI.) ustanove po 147·66 lir.

VI. Pismene naloge.

Iz slovenščine.

V. razred.

1. a) Katere počitniško berilo mi je najbolj ugajalo? b) Moje najljubše opravilo. — 2. a) Usoda v Erjavčevem „Hudem brezdu“. b) Kaj bi pokazal tujcu v Idriji? — 3. Pojasniti je poljuben jugoslovanski pregovor. — 4. a) Nedelja v mestu in vasi. (Po „Študent naj bo“.) b) Franceljnov oče. (Označba.) — 5. a) „V delih svojih sam boš živel večno“. (Aškerc.) b) Kaj sem dolžan starišem? — 6. a) Beračeva smrt. (Po Mešku.) b) Poljubna prošnja. (Stilistična vaja.) — 7. Moja zadnja prebrana slovenska knjiga. (V obliki referata.)

VI. razred.

1. a) Narava-umetnica. b) Vseh del mojster, vseh rev gospodar. (N. pr.) — 2. a) Najvažnejše misli v Levstikovem „Potovanju iz Litije do Čateža“. b) „Dolžan ni samo, kar velewa mu stan, — kar more, to mož je storiti dolžan“. (Gregorčič.) — 3. a) Kako naj kažemo, da spoštujemo in ljubimo svoj materin jezik? b) Zakaj potujemo? — 4. a) Moje štivo. b) Moji cilji. — 5. a) Alkohol, škodljivec človeštva. b) Najvažnejša občila v svetovnem prometu. — 6. a) Prešeren v Sonetih nesreče. b) „O blažena leta nedolžnih otrok, vi mate veselje brez težkih nadlog“. (Slomšek.) — 7. Svobodno izbrane naloge.

VII. razred.

1. a) „Dijaško srce, srce pravega dijaka ni mehkužno, ampak je pogumno, poztvovalno, sočutno“. (Jos. Debevec.) b) Je bogastvo samo že sreča? — 2. a) „O bratje, bratje, — prišel je čas! . . . Zdaj zvezde ugodne vladajo, — zdaj semena zlata padajo, — so li vaše njive zorane?“ (O. Župančič.) b) Navdušenje — vir najblažjih del. c) Kdo je značajan? — 3. Svobodno izbrane naloge. — 4. a) Vodnik o sebi v pesmi „Moj spomenik“. b) Slovenska romantika. — 5. a) „Lepo je, da se govori — navdušeno za dom in poje, — še lepše pa se meni zdi, če zanj gre vsak na delo svoje“. (Stritar.) b) Modrost je dragotina draga, — srebro, zlato je ne odvaga“. (Gregorčič.) c) Posledice nerednosti. — 6. Govor ob obletnici Vodnikove, Prešernove ali Ciglerjeve smrti. 7. Zrelostna naloga.

VII. Statistika učencev.

	Razred							Skupaj
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	
1. Število:								
Koncem šolskega leta 1917/18	30	19	16	17	18	5	1	106
V začetku šolskega leta 1918/19	40	32	21	14	14	18	5	144
Med šolskim letom vstopilo	1 ¹	1	1	2	2	7	9	23 ¹
Vseh sprejetih je bilo tedaj	41 ¹	33	23	16	16	25	14	168 ¹
Nanovo:								
Na podlagi sprejemne izkušnje	38	4	5	—	—	1	1	49
Iz nižjih razredov premeščenih	—	1	—	—	—	6	—	7
Repetentov	1	—	—	1	—	—	—	2
Privatisti	1	—	—	—	—	—	—	0 ¹
Zopet:								
Iz nižjih razredov premeščenih	—	25	16	14	16	18	13	102
Repetentov	2	3	2	1	—	—	—	8
Med šolskim letom jih je izstopilo	3	7	3	3	3	3	—	22
Koncem šolskega leta 1918/19. je bilo tedaj učencev	38 ¹	26	20	13	13	22	14	146 ¹
2. Po rojstnem kraju:								
Iz Idrije	25	17	15	11	9	11	3	91
Iz idrijskega okraja	3	1	3	1	1	2	3	14
S Kranjskega sicer	3	6	1	—	1	6	7	23
S Primorskega	61	2	1	—	1	2	1	13 ¹
Iz Istre	1	—	—	1	1	1	—	4
S Štajerskega	—	1	—	—	—	—	—	1
Iz Bukovine	—	—	—	—	—	1	—	1
3. Učenci, ki obiskujejo verski poduk								
	38 ¹	26	20	13	13	22	14	146 ¹
4. Po materinščini:								
Slovenci	38 ¹	25	19	13	13	22	14	144 ¹
Čehi	—	—	1	—	—	—	—	1
Nemci	—	1	—	—	—	—	—	1
5. Po bivališču starišev:								
Iz Idrije in bližnje okolice	29	20	18	12	10	13	8	110
Od drugod	9 ¹	6	2	1	3	9	6	36 ¹
6. Takse:								
<i>a) Šolnino</i>								
je plačalo v I. polletju učencev	15	8	7	1	—	1	3	35
Lir	180	96	84	12	—	12	30	414
v II. polletju učencev, oziroma učenk	8	6	7	1	3	6	3	34
Lir	96	72	84	12	36	72	30	402
Skupaj Lir	276	168	168	24	36	84	60	816
<i>b) Vpisnine</i>								
je plačalo učencev	42	33	23	16	16	25	14	159
Lir	58 ⁸⁰	46 ²⁰	32 ²⁰	22 ⁴⁰	22 ⁴⁰	35 ⁰⁰	19 ⁶⁰	236 ⁶⁰
<i>c) Sprejemnine</i>								
je plačalo učenčev	40	5	5	1	—	7	1	59
Lir	67 ²⁰	8 ⁴⁰	8 ⁴⁰	1 ⁶⁸	—	11 ⁷⁶	1 ⁶⁸	99 ¹²

Vzgojni in učni uspeh.

I. Pregled klasifikacije ob koncu šolskega leta 1918./19.

a) Uvedenje.

Točke	Razred							Skupaj	‰
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.		
deset	11	7	1	8	10	10	9	56	38
devet	8	5	3	3	2	3	4	28	19
osem	13	6	8	1	1	5	1	35	24
sedem	3	7	6	1	—	3	—	20	14
šest	3	1	2	—	—	—	—	6	4
pet	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brez točke . . .	0 ¹	—	—	—	—	1	—	1 ¹	1 ¹⁰⁰
Skupaj .	38 ¹	26	20	13	13	22	14	146 ¹	100 ¹⁰⁰

b) Napredek.

		Razred							Skupaj	‰
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.		
Za prestop v višji razred jih je razred dovršilo	Odlič. sposobn. (z odlič. usp.)	6	5	2	2	4	1	4	24	16
	Sposobnih (z uspehom)	24 ¹	16	14	11	6	21	10	102 ¹	70
	Nesposobnih (z nezadost. u.)	2	—	—	—	—	—	—	2	1
Neklasificiranih je . . .		—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ponavljalno izkušnjo jih ima		6	5	4	—	3	—	—	18	13
Dodatno izkušnjo jih ima		—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj .		38 ¹	26	20	13	13	22	14 ¹	146 ¹	100 ¹⁰⁰

II. Dodatek h klasifikaciji za šolsko leto 1917./18.

		Razred							Skupaj	o/o
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.		
Ponavljalnih in dodatnih izkušenj		—	3	2	5	3	—	—	13	13'5
Izmed teh uspešnih		—	2	1	3	3	—	—	9	10
Končna klasifikacija za šolsko leto 1917/18.	Odličnih	5 ¹	2 ¹	2	2	—	1	—	12 ²	12'5 ²⁰
	Sposobnih	17 ²	12	7 ⁴	13	17	4	1	71 ⁶	74'60
	Obče sposobnih	1 ¹	0 ¹	—	—	—	—	—	1 ²	1'00 ²⁰
	Nesposobnih	3	3	3	2	1	—	—	12	12'5
	Neklasificiranih	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Skupaj	26⁴	17²	12⁴	17	18	5	1	96¹⁰	—

Male številke poleg večjih pomenijo zasebne učence (učenke).

III. Neobvezni predmeti.

			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Skupaj
a) Petje	I. tečaj	I. semester	10	4	—	—	—	—	—	14
		II. semester	12	5	2	2	—	—	—	21
	II. tečaj	I. semester	—	4	6	—	—	2	9	21
		II. semester	—	4	6	—	1	1	9	21
b) Stenografija (slov.)		I. semester	—	—	—	12	10	17	8	47
		II. semester	—	—	—	9	7	14	8	38

VIII. Zrelostne izkušnje.

Šolsko leto 1917/18.

V lanskem poletnem terminu sta delala zrelostno izkušnjo Pirc Danilo in Turk Vladislav; obema kandidatoma se je pri-
znala zrelost.

Šolsko leto 1918/19.

Poletni (glavni) termin.

Pismene naloge so izdelovali kandidatje dne 2., 3. in 4. junija.

Naloge so bile sledeče:

Iz slovenščine:

Na izbero: 1. Zoisov krog v slovenskem slovstvu.

2. Snovi naših epičnih narodnih pesmi.

3. „Vednost je moč in imovina, nevednost slabost in najhujša potrata imovine.“

J. Mencinger.

Iz francoščine:

Visite de la mine d'Itria.

Iz opisne geometrije:

1. Poišči vse sence krogle x [središče $O(0, 3, 6)$ polumer $r=2.5$.] Za centralno razsvetljavo $L(-6, 5.5, 14)$ (Kvordinatni začetek $o=13$ cm od desnega roba.)

2. Nacrtaj podolgovati rotacijski elipsoid, katerega os stoji pravokotno na N_1 ; središče elipsoida je $O(0, 3, 5)$, velika os 4, mala os $2^{1/2}$. Poišči dotikalno ravnino v zgornji točki T elipsoida $(1.5, 4, 2)$ in presečišče s premico $p[P_1](3.5, 1, 0)$ a $(0, 2.2.5)$.

3. Dana je točka $T(3, 3, 4)$ in ravnina $E(7, 6, 8)$. Poišči geometrijsko mesto vseh točk v ravnini E , ki so od točke T oddaljene za daljico 3.

Ustne izkušnje so se vršile dne 1. julija pod predsedstvom ravnatelja dr. Antona De Michelija. Ustne izkušnje je delalo 14 maturantov; izpraševalna komisija je pripoznala štirim kandidatom zrelost z odliko, ostalim kandidatom pa zrelost soglasno.

Imenik maturantov, ki so dobili spričevalo zrelosti.

(Debeli tisk znači zrelost z odliko.)

I m e	Rojstni kraj in leto	Je izjavil, da se posveti
1. Burnik Vladislav	Idrija 1901	Montanistiki
2. Didič Josip	Idrija 1899	Trgovski akademiji
3. Helmich Václav	Ljubljana 1894	Farmaceutiki
4. Jalen Vinko	Rateče 1899	Trgovski akademiji
5. Kacin Anton	Spod. Idria 1901	Eksportni akademiji
6. Kattinig Davorin	Gorica 1896	Filozofiji
7. Kogej Mirko	Postojna 1900	Železnici
8. Poljanšek Alojzij	Žiri 1901	Tehniki
9. Poniž Venčeslav	Vipava 1900	Tehniki
10. Primožič Franc	Žiri 1900	Gozdarski akademiji
11. Udovč Anton	Šmarjeta 1899	Tehniki
12. Vončina Albin	Idrija 1899	Učiteljestvu
13. Vončina Edgar	Šmartno 1901	Železnici
14. Želko Jožef	Mala Pristava 1900	Trgovski akademiji

IX. Šolsko zdravstvo!

Obvezna telovadba se je vršila redno v vseh razredih po dve uri na teden, le v VII. razredu je bila telovadba zadnji mesec po eno uro na teden.

Mladinske igre in lahke atletske vaje se niso mogle vršiti, ker manjka zavodu popolnoma vsakega igralnega orodja.

Pozimi so dijaki sankali na idrijskem sankališču, poleti pa so se kopali v Idriji.

Obvezne telovadbe je bilo oproščenih vse leto 7 dijakov, začasno pa 2 dijaka.

Telovadbe tudi niso obiskovale dijakinje zavoda.

X. Važnejši dopisi višjih oblasti*).

Datum	Število	Oblast	Predmet in vsebina
12./V. 1919	1347	Komisariat za mesto Idrija	Cepljenje koz. Vsi učenci zavoda se morajo dati cepiti proti kozam.
27./IV. 1919	074201	Gubern. Jul. Benecije, urad za civil. zadeve, sekcija VII. B.	Imenovanje dr. prof. A. De Micheli-ja začasnim ravnateljem drž. višje realke v Idriji.
29./V. 1919	075073	"	Imenovanje prof. Roberta Kenda s slov. gimnazije v Gorici, začasnim učiteljem za zgodovino in zemljepis.
29./V. 1919	075073	"	Imenovanje učiteljskega kandidata Franc Kosa začasnim učiteljem za prirodopis.
4./VI. 1919	07133 B	"	Imenovanje tehnika Viktor Dežela asistentom za prostoročno in geometrijsko risanje za tekoče leto.
3./VI. 1919	073168 C	Gubern. Jul. Ben., urad za civ. z., sekc. VII. C.	Izpiti (zrelostni) na ljudskih šolah. Instrukcije.
23./VI. 1919	3610/1-14	Civilni komisariat v Logatcu.	Izpiti. Imenovanje komisije za zrelostne izkušnje na ljudskih šolah, in sicer predsednikom ravnatelj dr. A. De Micheli; članoma pa vodja Rafael Gostiša in krajni šol. nadzornik Filip Vidic.

Datum	Število	Oblast	Predmet in vsebina
4./VI. 1919	76050	Generalno tajništvo za civilne zadeve.	Izpiti (vsprejemni) za I. razred srednjih šol. Starostna meja.
22./V. 1919	7920	„	Izpiti (koncem leta) na srednjih šolah. Izprememba starih predpisov.
23./V. 1919	2267/1	Civilni komisariat v Logatcu.	Izpričevala (zrelostna). Naznanja se, da so zrelostna izpričevala učiteljske povsem enakoveljavna izpričevalom „Scuole Normali regie e pareggiate del Regno“.
13./VI. 1919	7608	Generalno tajništvo za civilne zadeve.	Izvestja (šolska). Sestava istih.
20./V. 1919	75820	„	Konec šolskega leta.
25./VI. 1919	3700/1-14	Civilni komisariat v Logatcu.	Konec šolskega leta na ljudskih in meščanskih šolah, na otroških vrtcih in zavetiščih.
26./V. 1919	41	Predsedništvo „Zveze srednješol. učiteljev Julijske Benečije.	Kongres (splošni) učiteljev osvobojenih ozemelj v Trstu. Vabilo na kongres. (9—11. junija.)
22./V. 1919	7606	Generalno tajništvo za civilne zadeve.	Listine učencev srednjih šol in učiteljskih. Instrukcije glede v vojni izgubljenih dokumentov.
1./V. 1919	75822	„	Obletnica vstopa Italije v svetovno vojno. Spominjati se jo je spodobno in resno.
14./V. 1919	7607	„	Poimenovanje srednjih šol in učiteljskih. Zavodi morajo ohraniti stara poimenovanja. Dopusčeno je poleg istih pristavljati imena, ki odgovarjajo šolam v Italiji.
8./V. 1919	1432	Civilni komisariat v Logatcu.	Subvencija v znesku 700 Lir za „Podporno društvo za dijake drž. višje realke v Idriji“.
3./VI. 1919	07166 B	Gubern. Jul. Benečije, urad za civ. zadeve, sekcija VII. B.	Tisek šolskih izpričeval. Izpričevala se morajo tiskati po naredbah višjega armadnega poveljstva.
6./V. 1919	1435	Civilni komisariat v Logatcu.	Ustanove. Razpisuje se 5 ustanov v znesku po 147'66 Lir za dijake drž. višje realke v Idriji.
24./V. 1919	76050	Gener. tajništvo za civilne zadeve.	Vpisovanje učenk na možkih srednjih šolah. Učenke se smatrajo kakor redne učenke.

*) V tem seznamu so navedeni le dopisi, ki so dospeli po 27. aprilu 1919, ker prejšnjih dopisov sedanje ravateljstvo ni našlo.
 Skoro vse dopise, ki se nahajajo pod rubriko „oblast“ in pod naslovom „Generalno tajništvo za civilne zadeve“ je ravateljstvo sprejelo potom „Kralj. gubernatorata Julijske Benečije“, urad za civilne zadeve, sekcija VII. B.

XI. Kronika.

16. septembra: Dopoldne vpisovanje, popoldne sprejemne izkušnje v I. razred.
17. septembra: Ponavljalne, dodatne in sprejemne izkušnje v višje razrede.
18. septembra: Vpisovanje v II. do VII. razred.
19. septembra: Otvoritvena služba božja.
20. septembra: Pričetek pouka.
 8. oktobra: Vsled španske bolezni je ostal zavod zaprt.
16. novembra: Vhod italijanskih čet v Idrijo pod poveljstvom generala comm. Giovanni Castagnola.
21. novembra: Pričetek pouka.
26. novembra: Maša zadušnica za umrlega profesorja Kajetana Stranetzki.
 4. decembra: Rudniški praznik sv. Barbare.
 5. decembra: Okupacijska oblast ustavila pouk na zavodu.
23. januarja: Prične se redni pouk.
 3. marca: Cepljenje koz realcem.
22. marca: Sklep I. polletja.
22. do 25. marca: Semestralne počitnice.
26. marca: Pričetek II. polletja.
15. do 22. aprila: Velikonočne počitnice.
 1. majnika: Praznik, po naročilu kr. civ. komisarija v Logatcu.
24. majnika: Nagovor ravnatelja učencem vseh razredov o priliki IV. obletnice vstopa Italije v svetovno vojno.
 - 2., 3. in 4. junija: Pismena matura.
 - 7., 8., 9., 10. in 11. junija: Binkoštni počitnice. Ravnatelj prisostvuje splošnemu kongresu vseh učiteljev Julijske Benečije v Trstu.
30. junija: Sklep šolskega leta.
30. junija: Vpisovanje v I. razred.
 1. julija: Ustmena matura.
 1. julija, popoldne: Sprejemni izpiti za I. razred.
 2. in 3. julija: Sprejemni izpiti za višje razrede.

XII. Imenik učencev

v šolskem letu 1918/19.

(Oklepaj znači med letom izstopivše učence, **debeli** tisk pa odličnjake.)

⌘ ⌘ ⌘

I. r a z r e d.

1. Albrecht Ernest
2. (Bonež Franc)
3. Bratina Franc
4. Fron Karel
5. Gostiša Ivana
6. Gosfiša Martin
7. Hladnik Ivan
8. Hribarnik Vladimir
9. Jereb Franc st.
10. Jereb Franc ml.
11. Jež Ivan
12. Jurca Vladimir
13. Jurman Florijan
14. Kenda Anton
15. Kerpan Andrej
16. Kosmač Ivan
17. Kregar Alojzij
18. Lipušček Milovan
19. Miklavčič Ivan
20. Močnik Franc
21. Modrijan Henrik
22. Moravec Viktor

23. Oblak Ciril
24. Pivk Ignacij
25. Potočnik Franc
26. Rupnik Josip
27. **Rustija Alojzij**
28. Sedej Albin
29. Slamič Ljubivoj
30. Strnad Henrik
31. Šebenik Ivan
32. Štraus Mihael
33. **Tavš Štefan**
34. Trafnik Anton
35. (Trafnik Valentin)
36. **Troha Ivana**
37. Vehar Anton
38. **Vehovar Zdenka**
39. **Zupančič Marija**
40. Žagar Milan
41. (Žakelj Anton)

Privatist:

1. Jeras Ferdinand

II. r a z r e d.

1. (Adamič Miroslav)
2. **Baebler Aleksij**
3. **Bezeg Milena**

4. Božič Albina
5. Bratuž Anton
6. Brenčič Rajko

7. (Feigelj Anton)
8. (Ferjančič Ivan)
9. Gostiša Josip
10. Harmel Ivan
11. Harmel Milan
12. Hribarnik Datalija
13. Hogl Ernest
14. Kobal Franc
15. **Kočevar Ivana**
16. Kogej Martin
17. **Krašna Viktor**
18. Lang Venceslav
19. Lapajne Ivan
20. Leshovic Vincenc

21. Lipušček Viktor
22. (Lončar Igor)
23. (Masterl Alojzij)
24. **Mlahar Ivan**
25. Pagon Ivan
26. (Petrič Rudolf)
27. (Pogačnik Stanislav)
28. Prelovec Franc
29. Rosina Ana
30. Rupnik Ferdinand
31. Šinkovec Stanislav
32. Škraba Franc
33. Vončina Franc

III. r a z r e d.

1. Albrecht Rudolf
2. Božič Kristina
3. Bratuž Ivan
4. Bratuž Paula
5. Čar Anton
6. (Černe Stanislav)
7. **Danihelka Marija**
8. Demšar Ernest
9. Dolinar Julij
10. Gruden Adolf
11. (Hauptman Albert)
12. Jazbar Ludovik

13. Jelinčič Miroslav
14. Kenda Justina
15. Kos Josip
16. **Kovačič Ludovik**
17. Lapajne Stanislav
18. Petrič Marija
19. Podobnik Anton
20. Osvald Janko
21. Tračnik Savica
22. Treven Rafael
23. (Volk Dušan)

IV. r a z r e d.

1. Albrecht Karel
2. Božič Ladislav
3. Didič Franc
4. (Hajnrihar Stanislav)
5. Jazbar Leopoldina
6. (Jereb Rado)
7. Kobal Rafael
8. Krapš Josip

9. (Race Božidar)
10. **Rupnik Ivan**
11. Šinkovec Paula
12. Terpin Štefanija
13. **Troha Bogomir**
14. Vojska Terezija
15. Vončina Karel
16. Vončina Stanislav

V. razred.

1. Andrejašič Anton
2. Eržen Stanislav
3. Jereb Avguštin
4. (Juršič Maks)
5. **Kavčič Kajetan**
6. **Kenda Franc**
7. Kumer Janez
8. Lang Josip

9. (Pirjevec Stanislav)
10. **Pogačnik Ljubomir**
11. **Poniž Roman**
12. Rijavec Anton
13. Seljak Janez
14. Šinkovec Gregor
15. Vadnjal Mirko
16. (Zagorjan Dušan)

VI. razred.

1. **Babnik Ivan**
2. Berčič Karel
3. Bole Romuald
4. Ganfar Kajetan
5. Gostiša Alojzij
6. Grum Julijan
7. (Helmich Václav)
8. Hvala Zoran
9. Izlakar Ivan
10. Jesih Josip
11. (Kattinig Davorin)
12. Kobal Viktor
13. Levičnik Alojzij

14. Levičnik Franc
15. Novak Alojzij
16. Pelhan Albin
17. (Pogačnik Ciril)
18. Šinkovec Ludovik
19. Tračnik Davorin
20. Uršič Franc
21. Velikajne Josip
22. Vončina Anton
23. Vončina Karel
24. Vuga Stanislav
25. Žagar Bogdan

VII. razred.

1. Burnik Vladislav
2. Didič Josip
3. Helmich Václav
4. Jalen Vinko
5. **Kacin Anton**
6. Kattinig Davorin
7. Kogej Mirko

8. **Poljanšek Alojzij**
9. **Poniž Venceslav**
10. Primožič Franc
11. Udovč Anton
12. Vončina Albin
13. **Vončina Edgar**
14. Želko Jožef

XIII. Daznanilo

o začetku šolskega leta 1919 — 1920.

XXXX

1. oktobra:

Dopoldne upisovanje, popoldne sprejemne izkušnje v I. razred.

Kdor hoče ustopiti v I. razred, se mora ta dan osebno ali do tega dne pismeno zglašiti pri ravnateljstvu s krstnim listom in z ljudskošolskim izpričevalom, ki obsega rede iz verouka, slovenskega jezika ter računstva. Sprejet je učenec šele, ko dovrši sprejemno izkušnjo z uspehom, ali če dokaže, da je napravil zrelostno preizkušnjo na kaki ljudski šoli.

2. oktobra:

Ponavljalne, dodatne in sprejemne izkušnje v višje razrede.

3. oktobra:

Upisovanje v II. — VII. razred.

6. oktobra:

Pričetek pouka.

Vsak učenec plača pri upisovanju L 1'40, nanovo vstopajoči pa še L 1'68 sprejemnine.

Opomba. Morebitne izpremembe terminov se objavijo pravočasno v časopisih.

V Idriji, začetkom julija 1919.

Ravnateljstvo.

Dne 28. IX. je umrl na Dunaju po mukepolni bolezni profesor idrijske realke

Kajetan Stranetzky.

Pokojni je bil Idrijsčan in je ljubil svoj rojstni kraj in njegovo okolico nad vse. Bil je velik ljubitelj prirode, požrtvovalen učitelj in iskren kolega. Kdor ga je poznal, ve, da je bil profesor Stranetzky čist značaj, ki ni poznal hlimbe in olepševanja resnice. Objavil je nekaj temeljitih strokovnih razprav in je bil ves čas svojega aktivnega službovanja na tukajšnjem zavodu član Dijaškega podpornega društva. Urlega in prerano umrlega — v 39. letu — pokojnika ne objokujeta samo soproga in hčerka, marveč vsi njegovi znanci ga ohranijo v blagem spominu.

D. p. v. m!

II 187